

Dosarul nr. 3ra-262/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, M. Guzun, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Cioban Anatoli împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți privind contestarea actului administrativ, obligarea efectuării recalculului pensiei, obligarea achitării pensiei, împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 august 2019, Cioban Anatoli a depus în Judecătoria Bălți (sediul Central) cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți privind recunoașterea ilegalității, în ce privește data de stabilire a pensiei majorate din 24 aprilie 2018, actul administrativ – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/32880, cu anularea în această parte a deciziei; recunoașterea ilegalității răspunsului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. X01/09-2273 din 18 mai 2019; recunoașterea ilegalității deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1412/19 din 15 iulie 2019; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze modificarea datei de stabilire a pensiei recalculate, fixând aceasta la 25 august 2000; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 25 august 2000.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul a indicat că a activat în cadrul poliției în perioada 11 martie 1981 – 06 martie 1990, 21 martie 1990 – 25 august 2000. În temeiul ordinului nr. 82ef. din 21 septembrie 2008, serviciul în Poliție, precum și contractul individual de muncă au încetat, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

La 25 august 2000, Ministerul Afacerilor Interne a întocmit calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei lui Cioban Anatoli, polițist, pază și escortă al Izolatorului de detenție provizorie a Comisariatului de Poliție mun. Bălți, potrivit căruia, vechimea în serviciu pentru fixarea pensiei la 25 august 2008, constituia 20 ani.

În temeiul calculului vechimii în muncă respectiv, lui Cioban Anatoli i-a fost stabilită pensia pe linia Ministerului Afacerilor Interne în proporție de 50 % din cuantumul soldei, având în vedere că vechimea în muncă stabilită era de 20 ani.

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 aprilie 2018, a fost admisă în parte cererea de chemare în judecată depusă de Cioban Anatoli și s-a obligat Inspectoratul General al Poliției de a i se recalcula vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de Poliție municipiului Bălți, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele 12 iulie 1989 – 06 martie 1990, 04 ianuarie 1996 – 01 iunie 1999, 01 iunie 1999 – 18 august 2000.

Astfel, la 13 septembrie 2018, Inspectoratul de Poliție Bălți a eliberat lui Cioban Anatoli certificatul nr. 775, cu mențiunea că, potrivit informațiilor gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei lui Cioban Anatoli constituie 27 ani 05 luni 01 zile.

La 27 decembrie 2018, reclamantul a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți cerere privind mărirea pensiei conform noii vechimi în muncă, începând cu 25 august 2000, cu achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară începând cu 25 august 2000, însă, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02-2019/32880, s-a stabilit pensia majorată începând cu 26 aprilie 2018, fiind achitată diferența pensiei din 26 aprilie 2018.

La 25 aprilie 2019, Cioban Anatoli a expediat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți cerere prin care a solicitat modificarea datei de stabilire a pensiei majorate, și anume, data de 26 aprilie 2019, să fie modificată în 25 august 2000, solicitare respinsă prin răspunsul nr. X01/09-2273 din 18 mai 2019. Ulterior, la 12 iunie 2019, reclamantul a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă, prin care a solicitat modificarea datei de stabilire a pensiei recalculate, fixând aceasta la 25 august 2000, și achitarea diferenței pensiei recalculate în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară, începând cu 25 august 2000.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1412/19 din 15 iulie 2019, Cioban Anatoli a fost informat că temei de achitare a diferenței pensiei recalculate nu este.

Reclamantul a considerat că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/32880, prin care a fost stabilită pensia majorată începând cu 26 aprilie 2018, este una arbitrară și nu corespunde cadrului legal existent.

Astfel, a indicat că organul cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei reclamantului, care la data de 25 august 2000, era Ministerul Afacerilor Interne, în mod eronat a stabilit că pensia urmează a fi calculată în mărime de 50 % din cuantumul soldei, or, această concluzie contravine prevederilor Legii

asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

S-a invocat că, reieșind din considerentul că, la 25 august 2000, stagiul necesar pentru stabilirea pensiei era de 20 de ani, iar la data depunerii cererii de pensionare reclamantul avea o vechime totală în serviciu de 27 ani 05 luni 01 zile, Ministerul Afacerilor Interne urma să calculeze și să stabilească pensia în proporție de 71 % din cuantumul soldei, or, făcând diferența dintre perioada totală de muncă a reclamantului de 20 ani – vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei, se obține o diferență de 07 ani, care urmează a fi calculată cu 3 % pentru fiecare an din suma soldei și constituie 21 %.

Prin urmare, reclamantul a conchis că, din vina organului cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei, care la data de 25 august 2000, era Ministerul Afacerilor Interne, lui Cioban Anatoli i-a fost stabilită o pensie în mărime de 50 %, deși, urma să-i fie în proporție de 71 % din suma soldei, situație ce a generat achitarea unei pensii mai mici începând cu perioada 25 august 2000 și până în prezent.

Reclamantul a susținut că pârîta Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți urma să stabilească pensia mărită începând cu 25 august 2000 și nu din 26 aprilie 2018, data pronunțării hotărârii de recalculare a vechimi în muncă, or, prin hotărârea menționată, reclamantului i-a fost recunoscut un drept deja existent la data eliberării din serviciu.

Prin încheierea Judecătorei Bălți (sediul Central) din 23 august 2019, s-a strămutat spre judecare instanței de contencios administrativ competente cauza administrativă la acțiunea depusă de Cioban Anatoli împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți privind contestarea actului administrativ, obligarea efectuării recalculului pensiei, obligarea achitării pensiei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 martie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Cioban Anatoli împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți privind contestarea actului administrativ, obligarea efectuării recalculului pensiei, obligarea achitării pensiei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 18 mai 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1)-(2) Cod administrativ, Cioban Anatoli a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 27 martie 2020, prin care a solicitat casarea hotărârii și emiterea unei decizii noi de admitere a cererii de chemare în judecată depuse de Cioban Anatoli.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 27 martie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) și emisă o nouă hotărîre prin care s-au anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. 02/2019/32880 din 17 mai 2019, răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Bălți nr. X01/09-2273 din 18 mai 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1412/19 din 15 iulie 2019. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să modifice data stabilirii pensiei recalculate, fixând aceasta din 25 august 2000 și să achite diferența pensiei recalculate lui Cioban Anatoli în raport cu pensia primită pentru perioada anterioară celei de 25 august 2000.

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a reținut că soluția fondului de respingere a acțiunii depuse de Cioban Anatoli a fost întemeiată pe prevederile art.

61 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, însă norma legală respectivă nu este aplicabilă litigiului examinat. Ea este aplicabilă doar în situațiile în care pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, pe când, în speță, apelantul-reclamant nu a prezentat acte care i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, dar, a prezentat acte care confirmă că, la stabilirea pensiei s-au admis unele erori de natură să afecteze cuantumul pensiei stabilite.

Sub acest aspect, instanța de apel a indicat că organul cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei reclamantului, care la data de 25 august 2000 era Ministerul Afacerilor Interne, în mod eronat a stabilit că pensia lui Cioban Anatoli urmează a fi calculată în mărime de 50 % din cuantumul soldei, or, această concluzie a autorității publice contravine dispozițiilor art. 54 al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

La data de 19 noiembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a recepționat și înregistrat cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi decizii.

La 11 ianuarie 2021, a fost înregistrată cererea de recurs motivată a Casei Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, recepționată prin intermediul oficiului poștal.

În susținerea cererii de recurs, recurenta a indicat că apreciază ca fiind eronată și pripită soluția instanței de apel, deoarece aceasta nu a intrat în esența litigiului și în ceea ce de fapt a pretins intimatul prin acțiunea înaintată. Recurenta opinează că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, iar în drept invocă prevederile art. 244, 245, 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 octombrie 2020 și a comunicat recurentului decizia integrală la 17 decembrie 2020 (f.d. 104). Astfel, recursul depus la 19 noiembrie 2020 și motivarea acestuia, depusă la 11 ianuarie 2021, sînt în termen.

La 26 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, recepționată de acesta la 03 februarie 2021 (f.d. 113).

La 31 martie 2021, a fost înregistrată referința avocatului Ocerednîi Roman, în interesele intimatului Cioban Anatoli. Intimatul a solicitat respingerea cererii de recurs.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și

de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevalidativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages

Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Maria Gervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu